

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisele nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nax. Augenföld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Opeklik Nachf., Anton Opeklik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-rii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 192.

Brașov, Joi-Vineri 31 August (13 Septembrie).

1901.

Esplicările date de Karolyi.

E cam măricică indispoziția în tabăra mercantiliștilor evreo-maghiari din cauză, că vestitul șef al agrariilor liberali, contele Karolyi, preferă mai bine să rămână membru al partidei liberale sub Szell, decât să facă pe voia lui Tisza Kalman și să iasă din partid, fiind-că programul său agrar nu s'ar pute uni cu programul liberal.

Karolyi, pe care adversarii săi îl numesc confus, nu vrea deocamdată să desfășure drapelul unui grup agrar de sine stătător, probabil fiind-că se teme, că mulți dintre aderenții de aji ai principiilor sale, cari sunt destul de numeroși, l'ar părăsi în împrejurările de față, decât ar eși din partidul liberal. El și-a zis: decât Szell a declarat, că pe terenul economic el va sprijini de-o potrivă interesele agriculturii și ale comerțului și industriei, de ce să nu merg cu el, până când pot avea aparantă, că el va sprijini și acțiunea economică indicată în punctele scrisorii mele dela Göncz? Incât privește nedumeririle lui Coloman Tisza, Karolyi a răspuns clar și lămurit, că n'are încredere în liberalismul lui „cel vechiu“, căci nu admite, că subjugarea celui mai slab, domnirea celui mai șiret și exploatarea poporului este liberalism.

Karolyi vrea să se întorcă la liberalismul și mai vechiu, care se bazează nu numai pe libertate, ci și pe fraternitate și egalitate. Nemărginita libertate pe terenul economic a adus cu sine, dice, nimicirea clasei de mijloc, după care a urmat ruinul micilor industriași, ér acum este iminent pericolul de a-se nimici micii agricultori. El pornesce dela părerea, că înainte de toate trebuie să se ajute populațiunea agricolă, căci înflorind agricultura, va înflori comerțul și industria, deoarece Un-

garia este un stat de agricultură. Ca mijloc de a veni cu succes în ajutorul clasei micilor proprietari și agricultori, Karolyi recomandă, precum scim, înainte de toate organizația societăților de credit agricol, apoi o bună politică de impozite, desființarea comerțului pe termen, măsură contra cămătăriei și altele. Tot postulate, cari ating în mod simțitor direcțiunea de aji cu tendința de a exploata poporul.

Firesce, că principiile acestea displac mult aceloră, cari sub masca transformării statului de agricultură într'un stat industrial, au abusat așa de mult de excesiva libertate economică, de care s'au bucurat.

Cestiunea ce preocupă cercurile politice maghiare nu este însă atât programul agrar al lui Karolyi, cât mai cu seamă pozițiunea ce-o vor lua în viitor agrariarii, cari, cum dăse-răm, sunt numeroși. Chiar dintre foile guvernamentale unele exprimă temerea, că acești agrariarii, cu ori fără Karolyi, se vor grupa într'o di de sine stătător și vor încerca a impune postulatele lor, fără a mai ține mult seamă de armonia în dezvoltarea diferitelor ramuri economice, pentru care se întrepune aji ministru-președinte Szell.

Și paternitatea ideii de reforme agrare, ce le cere contele Karolyi, o reclamă pentru sine partida populară catolică. Organul acesteia dice, că deja la începutul anului 1895 ea a venit cu propuneri pentru îmbunătățirea sortii agricultorilor. Nu-i place, că contele Karolyi vré să mērgă alături de Szell și-i pređice celui dintăiu, că în tabăra liberală nu va pute ajunge a-și realiza postulatele sale agrare.

Nu putem în fine să nu observăm, că în tot discursul său Karolyi nu vorbesce, decât de maghiarism, de problemele și de întărirea lui,

ceea-ce apare ca un moment straniu, când îl vedem, că proclamă libertatea, egalitatea și fraternitatea.

Alegerile. În numărul de ieri al fōiei oficiale a apărut autograful prea înalt privitor la fixarea termenului alegerilor. Alegerile se vor începe în 2 Octombrie.

Intrarea în vigore despre judicatura Curiei. Cu ziua de alaltăeri a intrat în vigore articolul de lege XV: 1899 despre judicatura Curiei în afacerile electorale.

Ministru președinte Szell în Viena. Din Viena se anunță cu data de alaltăeri: aji înainte de amiazi ministru-președinte Coloman Szell a sosit în Viena și a participat la requiem-ul ținut în amintirea imperătesei regine Elisabeta. După amiazi a fost la ministru de externe Goluchowski, apoi a convorbit cu ministrul comun de finace Kallay și cu ministru-președinte Koerber. Cu Koerber a vorbit despre reluarea tratărilor în Septembrie asupra tarifului vamal autonom.

Tripla alianță. Diarului „Secolo“ din Milano i-se anunță din Berlin că bărbaii de stat din Germania, Italia și Austro-Ungaria își vor da o întâlnire pe la finea lui Octombrie în Veneția pentru a debate asupra afacerilor, ce privesc tripla alianță.

Înlăturarea lui Rampolla. Lui „Rappel“ din Paris i-se comunică din Roma școirea, că Germania, Austro-Ungaria, Spania, Portugalia, Olanda și Belgia au adresat St. Scaun rugarea, de-a înlătura dela postul său pe secretarul de stat papal Rampolla. Se dice, că poziția lui Rampolla ar fi șguduită, fiind-că întreg colegiul cardinalilor, afară de trei inși, ar sprijini cererea guvernelor din amintitele state.

Discursul contelui Károlyi.

În ziua de 10 Septembrie, contele Károlyi Sándor s'a prezentat în fața alegătorilor din Göncz, unde și-a dezvoltat din nou punctele publicate deja în cunoscuta sa scrisore, cu care ne-am ocupat și noi în diferite rânduri. Resumăm aci enunțatiunile dela Göncz.

Contele Károlyi declară dela început, că n'are de gând să țină un discurs-program, fiind-că în privința acēsta se alăturază la programul ministrului-președinte Szell. Scopul lui este a lămuri punctele scrisorii adresate mai înainte alegătorilor săi. Părțile sale au fost obiectul unei discuții nervose în diarele unor anumite cercuri, împotriva cărora se dicea, că sunt îndreptate acele păreri. Acea nervositate este surprinzătoare și nemotivată, căci în scrisoarea sa sunt cuprinse nise tесе menite a promova bună starea micilor industriași, a micilor proprietari și a muncitorilor agricoli, dér ele servesc și direcțiunei capitaliste, deoarece ele țințesc la păstrarea păcii sociale și la escluderea luptelor de rasă. Punctele scrisorii dela Göncz forméză numai o parte din acea acțiune de economie politică și din acea direcțiune social-politică, care ne este necesară, decât vrem să progresăm.

Oratorul a vrut să scōtă în relief necesitatea apărării intereselor claselor de jos, cari se ocupă, fiă cu agricultura, fiă cu industria. Prin acēsta el n'a esclus interesele capitalismului, a vrut însă să accentueze sprijinirea celui slab împotriva celui mai tare și mai dibaciu. Așa înțelege el principiile libertății, fraternității și ale egalității. Libertatea nemărginită pe terenul economic a avut drept consecință nimicirea clasei de mijloc ungare, după care a venit ruina micilor industriași. Acuma este iminentă ruina micilor agricultori. Tōte acestea s'au întâmplat, fiind-că școala Manchesterianilor aprobă stăpânirea celui mai tare asupra celui mai slab, ér acestuia nu-i acordă nici un sprijin.

Ocupându-se cu discursul lui Tisza, contele Károlyi spune, că Tisza vré să men-

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Coresi scriitor său tipograf?

Un capitol din istoria primelor începuturi de literatură cultă națională la Români.

— (Continuare.) —

Existența catechismului tipărit la Sibiu în 1544, aji e mai pre sus de ori-ce îndoială, și acōsta o atestă între alte date contemporane, mai ales preotul Adalbertus Wurmlach din Bistrița, în epistola adresată în 1546 amicului său, Ioh. Hesus, preot în Breslau. În acēstă epistolă forțe înțelesantă ca tablou contemporan al situațiunii bisericeii nōstre din acele vremuri în Ardeal, se dice între altele:

„Est hic quaedam gens, non solum moribus et lingua, sed et religione a nobis diversa, quam Walachos nominamus. Qui ametei Christum fateantur, nunquam tamen Romanae ecclesiae subiecti fuerunt. In ceamonis prorsus dissentiant a nostris. Baptizant e flumine. Conficiunt coenam dominicane fermentato et vino imposito. Legunt evangelia et epistolas Paulinas non suas, sed peregrina lingua, quam nos nominamus: die raczische Sprach. Quam nec idiotae [=poporeni] illorum intelligunt, nisi sa-

cerdote illorum interpretante. Ex nostratibus multi quidem sunt eorum linguae peritissimi. Translati sunt Catechismus in linguam Walachicam atque impressus Cibinii, — quae urbs nobis Saxoniis in Transylvania est metropolis — caracteribus, ut vocant Raciamicis [=cu caractere așa numite slavone], qui quasi referunt formam Graccarum litterarum. Et multi ex sacerdotibus amplectuntur eum libellum, tanquam sacrosanctum; multi autem prorsus contemnunt.“⁴⁾

Acest catechism, avēnd în vedere propagarea perceptelor lui Luther între Români, nu pute fi decât catechismul lui Luther, precum de fapt a și dovedit d-l Sbiera,⁵⁾ prin compararea catechismului celui mic al lui Luther cu „Intrebarea creștină“ a lui popa Grigorie din Măhaciū, o copie făcută în 1607 după un exemplar tipărit al Catechismului.⁶⁾

⁴⁾ Tōte datele referitoare la tipărirea acestui Catechism se vadă în „Bibliografia română vechiă“ citată mai sus pg. 21—23.

⁵⁾ Dr. I. Sbiera, Mișcări culturale etc. pg. 100—103.

⁶⁾ B. P. Hașdău, Cuvente den bētrāni, II, pg. 91—114. D-l Hașdău, care în necunoștința de date istorice contemporane, contestéză peste tot existența Catechismului de Sibiu din 1544, și susține tipărirea unui catechism la Brașov în 1560, absolut nejustificabilă după datele existente, —

Șese ani după publicarea în româneșce a Catechismului lui Luther în Sibiu, apare în Brașov la 1550 un catechism grecesc, compus probabil tot în spirit luteran de Valentin Wagner, tovarășul de luptă al lui Honterus și urmaș al acestuia în postul de predicator, și în același timp un bun cunoscător al limbei grecesci. Catechismul s'a tipărit fără îndoială pentru convertirea negustorilor din așa numita companie grecăscă (greci, români și oușovlachi), ce trăiau în Brașov.⁷⁾

Cinci-spre-șcece ani mai târziu în 1559 magistratul orașului Brașov, în frunte cu judele Iohannes Benkner, urmând exemplul Sașilor sibieni, decretéză reformarea bisericeii române, precum și editarea unui nou

precum se va arăta în cele următoare — crede, că „Intrebarea creștină“ a lui popa Grigorie din Măhaciū ar fi o copie după acest ipotetic Catechism din 1560, și că acest Catechism, care s'ar fi tipărit în Brașov în 1560, ar fi fost tradus după un catechism ortodox și nu după al lui Luther.

⁷⁾ A se vedé tractatul meu Ioan Honterus, schiță biografică, în „Gaz. Trans.“ 1898, Nr. 171—175. Compară și Wetzer und Welte's Kirchenlexicon vol. VI, 1839, Freiburg, s. v. Honterus, unde e citată tōtă bibliografia referitoare la viața și activitatea lui Honterus.

Catechism luteran în limba română, ér în anul următor, 1560 diaconul Coresi începe deja la Brașov tipărirea unui Evangheliar românesc.

Cine este acest Coresi, și cum ajunge el la Brașov, să tipărească sub auspiciile și cu subvențiunea juđilor Brașovului, cărțile bisericești în limba română?

Cronicarul sas contemporan, pastorul Simeon Massa (născut în prima jumătate a veacului al XVI-lea și mort în 1605), ne spune în cronica sa sub anul 1559:

„Eodem anno die 12 Martii Iohannes Benknerus, iudex Coronensis, cum reliquis senatoribus, reformavit Valacchorum ecclesiam, et precepta Catecheseos discenda illis proposuit.“⁸⁾

Prin acest conclud al magistratului Brașovului așa-dēră se decretéză reformarea bisericeii române, și în legătură edarea unui nou catechism tipărit în limba română pe seama Românilor. Că acest conclud de fapt s'a și executat și în ceea-ce privesce tipărirea unui catechism luteran în traducere româneșcă, cu siguranță nu putem

⁸⁾ Apud Hașdău, Cuvente etc. II, pg. 92 după Chronicon Fuchsio-Lupino-Oltardinum, ed. Trausch, Brașov, 1847.

țină partidul liberal cu orice preț în vechea lui formă. El dorește pe d-lui, că Szell Kálmán nu octroiează pe candidații regimului și că astfel se schimbă vechiul spirit. Dér nici noi nu putem identifica acest vechi spirit cu liberalismul, noi nu admitem, că subjugarea celui mai slab, dominația celui mai șiret și exploatarea poporului este liberalism. „Noi vrem — dăce Károlyi — pacea socială, vrem dominația cinstei și a cumpătării, vrem să ne întorcem la acel liberalism, care se bazează în adevăr pe libertate, fraternitate și egalitate.“ Oratorul declară, că va lupta bucuros alături de Coloman Szell, care a proclamat dominația dreptului, a legii și a dreptății, a inițiat opera pacificării, realizând legea incompatibilității.

Ministru-președinte a declarat în ultima ședință a sesiunii trecute, că în partidul său are oricând loc, care se atașează la programul lui. Pe terenul economiei politice el sprijinesc interesele agriculturii, comerțului și ale industriei deopotrivă. Fiindcă a dăce așa, etă de ce sunt eu în partidul lui. Eu am cerut totdeauna egală protecție pentru agricultură, comerț și industrie. Niciodată n'am avut în vedere numai interesele exclusive ale agricultorilor. Dér al nostru este încă acest pământ, noi îl apărăm, noi purtăm în mare parte sarcinile publice, noi determinăm destinele țării. Nu putem tolera așa-dér să se ruineze agricultura. Acesta nu este interesul unei clase, ci este interesul Ungariei. Dacă suferă agricultura, suferă și comerțul și industria, suferă Ungaria într-aga, care este un stat agricol. Nu agrarism se numește așa-dér, ceea-ce apăr eu, ci se numește Ungaria! Ceea-ce am accentuat eu în scrisoarea mea este numai începutul acțiunii de salvare. În această acțiune bucuros mă supun conducerii lui Szell. Agrarismul nu este un scop final, ci numai un mijloc important în vederea scopului principal, care este: prosperarea Ungariei!

Ocupându-se cu discursul electoral al lui Horánszky, contele spune, că și acesta a relevat, că nu putem privi cu indiferență ruina micilor proprietari nici din punctul de vedere al maghiarismului, nici al populației, nici al claselor muncitoare, nici al apărării patriei și mai ales nu din punctul de vedere al agitațiilor socialiste. Contele se bucură, că un bărbat ca Horánszky, care nu se poate număra între agrari, a accentuat acest pericol. Clasa agricolă trebuie salvată, căci aceasta este un element alături de stat de cea mai mare importanță și la noi, unde industria e puțin dezvoltată, este baza oricărui zidiri. Clasele de jos trebuie scăpate!

Ideile lui Horánszky cu proiectul de împrumut sub garanția statului, prin care să se facă conversiunea datorilor micilor agricultori cu 4%, ce s'ar încasa de câtră stat, pe când plusul cheltuielilor, ce ar în- trece peste cele 4% și garanția față cu

creditorul să rămână în sarcina statului — este ademenitoare, dér nu va pute duce la scop. Horánszky a mai spus, că pe lângă conversiune, să se facă societăți de credit. Tóte acestea însă nu sunt suficiente. Pentru-că în multe locuri nu există nimeni, care să ferescă poporul de înșelătorii. Pe urmă vedem, că prețurile mărfurilor, pe cari le vinde micul agricultor, se micșorează în mod artificial, ér al celorla, pe cari le cumpără, să urcă în mod artificial și în fine darea este pre mare și nedreptă.

Contele Károlyi cere să fie urmărită din oficiu cămătăria, fără considerare la confesiunea sau ocupațiunea culpabilului. De altă parte trebuie să se creeze însă societăți de credit. Oratorul dela Szeps (Horánszky) — dăce contele — contemplantă conversiunea cu intervenția statului. Pe baza acestui principiu sunt silite să procedeze guvernele noastre față cu ameliorarea situației economice a Rutenilor, și tot așa va fi necesară intervenția acestui socialism de stat pentru oprirea invaziei jidovilor din Galizia. Societățile trebuie sprijinite, căci oricât de multe ar fi ele, niciodată nu vor fi în detrimentul comerțului. Trebuie introdus creditul agricol, prin care marfa rămasă în șura agricultorului să se potă amana, pe lângă garanții legale față cu creditorul. Jocul la bursă trebuie limitat prin interdicția comerțului cu termen, fără acoperire. Trebuie să promovăm prin societăți desfășurarea cu prețuri bune a vinului, cărnii, ouălor, untului, laptelui și pomeilor.

Oratorul critică sistemul greșit și nedrept de contribuții, sistemul rău vamal, care scuteste industria austriacă și intru cât-va și pe cea ungară, dér nu scuteste de loc agricultura. Tariful vamal german este în detrimentul produselor agrare ungare. Contele prevede un pericol economic din partea Rusiei și a țărilor balcanice, dacă monarhia nu va urca taxele pentru produsele și animalele venite de acolo. Mai degrabă ar trebui să realizăm vama independentă, decât să reanunțăm la taxele agrare.

Contele încheie cu repetiția declarației, că dănsul rămâne sub conducerea lui Szell, cât timp acesta va da sprijinul său intereselor oamenilor de jos, cum a făcut și până acuma. „Este o condiție de existență pentru noi acesta, căci nu pot să ne fiu indiferent cine plătește dările și cine are venitul, cui aparține pământul, cui aparține țera? Vrem să păstrăm Ungaria pentru Unguri!“

Călătoria Țarului.

Din Copenhaga se anunță, că Țarul a plecat alături la Danzig, ca să se întâlnească cu împăratul Wilhelm. Din Danzig va călători apoi în Franța, peste Kiel. Părechea imperială rusă, părechea regală engleză, Regele daneș și celelalte persoane principare au sosit din Fredensborg la Copenhaga și s'au instalat îndată pe yacht

ul „Standard“ unde s'a dat un dejun dint accidentală călătoriei Țarului. Țarul a plecat la 2 ore d. a., ér Țarevna s'a dus pe alt yacht la Kiel. Țarul a fost însoțit până la Danzig de ministru de externe contele Lambsdorf.

„Nord. Allg. Ztg.“ din Berlin scrie următoarele: Țarul Nicolae va participa ca oșpe al împăratului la manevrele navale din Danzig. Amândoi domnitorii vęd importanța țărilor ce vor petrece împreună în reînnoirea amicitiei personale și în schimbul de idei pătuns de încredere reciprocă. Judecând după experiența istorică însă trebuie să recunoșcem, că întâlnirea cordială a acelor doi împărați dă dovadă despre hotărârea lor, de a nu permite, ca între dinastiile de Hohenzolern și Romanov, între Germania și Rusia să se clatine amicitia politică tradițională. La doriința împăratului Nicolae, de față la întâlnire va fi și cancelarul Bülow. Tot așa de bucuros va vedé și împăratul Wilhelm pe meritatul bărbat de stat, care conduce afacerile externe ale Rusiei. Conții Bülow și Lambsdorf se vor pute saluta împrumutat ca soți în munca politică, pe care domnitorii lor vor urma-o ca o garanție a păcii europene în conviațirea, că în multe privințe interesele celor două țări se unesc și nicăiri nu sunt în disarmonia. Politica acesta nu închide ochiul dinaintea greutăților trecute sau viitoare, ci numai obligamente potă să tragă din ele, obligamente pentru o îngrijire și chibzuire mai mare, ca ori-cum s'ar forma dezvoltarea istorică, în lumea mare cărările pline de speranțe ale Rușilor și Germanilor în viitor, nicăiri să nu se încrucișeze.

„Novosti“ din Petersburg scrie, că sub dominația împăratului Wilhelm II raporturile de bună vecinătate între Rusia și Germania s'au consolidat.

Imprejurarea, că cele două puteri aparțin la două combinațiuni politice deosebite, nu strică cătuși de puțin raporturile reciproce. Cele două mari alianțe garantează echilibrul politic în Europa, fără ca să provoce antagonismul grupurilor de alianțe a puterilor. „Novosti“ accentuează repetit iubirea de pace a Rusiei și Germaniei și pașnicile intențiuni ale împăratului Wilhelm. Se ocupă apoi cu relațiile comerciale ruso-germane și tratéză în mod simpatie promovarea industriei și comerțului german prin împăratul Wilhelm. Spune, în fine, că întâlnirea din Danzig va fi o puternică garanție a consolidării raporturilor de bună vecinătate între Rusia și Germania.

Atentatul contra lui Mac Kinley.

Cu privire la starea presidentului Mac Kinley se anunță din Buffalo:

Mac Kinley și-a schimbat Lună după amiazi fără greutate și fără dureri din propria-i putere poziția sa în pat. Medicul Mac Burney a declarat, că încă nu se potă dăce, că presidentul ar fi acum înafară de oricând pericol. O săptămână și potă încă mai mult este posibilitate de complicațiuni. Numai după acest timp se va pute dăce, că Mac Kinley se va însănătoșa de sigur. Probabil că, vor trece trei săptămâni până ce bolnavul va pute fi transportat fără pericol.

O altă depeșă spune, că starea lui Mac Kinley înaintéză spre bine, așa că s'ar pute aprópe dăce, că pericolul cel mai mare a trecut.

Buletinul publicat Marți dimineța la 9 ore dăce: starea președintelui a fost adă dimineța de tot mulțumitoare. Dacă nu vor urma complicațiuni, se potă aștepta grabnica lui însănătoșare. Pulsul 104, temperatura 99,8, respirațiunea 26. Temperatura fű măsurată în gură. Până acum Mac Kinley n'a luat hrană pe cale naturală.

În Sentarita (noul Mexic) a fost arestat un anarchist cu numele Antonio Maggio, care încă înainte de atentatul asupra lui Mac Kinley a declarat, că acesta va fi ucis până la 1 Octombrie.

Anarchista Emma Goldmann a fost arestată.

Acastă anarchistă în etate de 33 de ani se asigură, că este cea mai periculoasă propovăditoare a „propagandei faptelor“ în Statele-Unite ea umblă din ținut în ținut și ține conferențe. Nu de mult a ținut conferențe anarchiste și în Anglia. Atentatorul Czolgos a mărturisit, că numai după- ce a audít vorbind pe Emma Goldmann s'a hotărât să comită atentatul asupra lui Mac Kinley. O copie a vorbirii ei s'a aflat la Czolgos.

Din Chicago se anunță, că 9 anarhiști au fost trași în judecată; 3 femei măritate au fost lăsate pe picior liber după ce au depus o cauțiune de 3000 dolari, celelalte 6 au fost arestate.

Numărul anarhiștilor se urcă în Statele-Unite la 100,000.

Din Cleveland (Ohio) se depeșeză, că familia Czolgos a imigrat aici din Posena scurt timp înainte de a-se nasce atentatorul Leon Czolgos.

Autoritățile din Buffalo vor face tot ce le va sta în putință spre a împiedeca ca Czolgos să fiă sărbătorit de diarele de senzațiune ca crow. De aceea reporterilor nu li-se va da voie să viziteze pe criminal, nici să-l vedă.

„Daily Mail“ află dela corespondentul său din Roma, că Papa voiesce să dea o enciclică în contra anarchismului, care va fi publicată la începutul lunii lui Octombrie a. c.

Din New-York se mai telegrafeză, că vice-președintele republicii nord-americane Roosevelt este strict păzit de poliția.

sci. Cel puțin așa ceva nu reiese din textul relațiunii latine, ér alt dat istoric, care să confirme es-cutarea concludului din 12 Martie 1559 referitor la catechism, nu există.

După tóte probabilitățile însă putem afirma, că acest catechism nu s'a tipărit, căci trebuie necondiționat să presupunem, că vedând Sașii Brașoveni aversiunea, cu care a fost întâmpinat primul catechism luteran tipărit în Sibiu la 1544 tot în scopul convertirii Românilor, ca să nu escite spiritele din nou, și să nu-și zădărnicească planul din capul locului, trebuie că au renunțat la tipărirea catechismului, rezervându-și realizarea acestei hotărâri pentru timpul mai favorabil, după-ce terenul va fi fost pregătit prin tipărirea cărților eclesiastice în limba română.

Că de fapt Catechismul de Sibiu, cu tóte că doctrina reformatorului Luther diferă foarte puțin de cea ortodoxă, a produs deja nemijlocit după aparițiunea sa o adevărată revoluțiune spirituală între preoții români, reese tocmai din epistola mai sus citată a lui Adalbertus Wurmloch, scrisă abia la doi ani (1546) după tipărirea catechismului sibian (1544). „Multi ex sacerdotibus

amplectuntur eum libellum (sc. Catechismum), tamquam sacrosanctum; multi autem prorsus contemnunt“, dăce preotul Wurmloch, adică „mulți dintre preoții (români) îmbrățișază acea cărticică (ad. catechismul), ca ceva sfânt; déră mulți îl desprețuesc cu desăvârșire“. Altă dovadă, că în realitate Catechismul luteran nu s'a bucurat de nici o simpatie între Români, ci a fost reprob și desprețuit, e și faptul destul de semnificativ, că nu s'a păstrat din el nici un exemplar tipărit — îl cunoscem numai din copia manuscriptă a lui popa Grigorie Măhăceanul din 1607 — întocmai cum se pierde fără nici o urmă de un secol mai târziu prima edițiune a catechismului calvinesc tipărit în 1640 în Alba-Iulia.

Ba efectul ce putea să-l aibă încercarea față și mai agresivă de a strecura în biserica română principiile și chiar dogmele reformățiunii, îl putem înțelege chiar din analogia catechismului calvinesc impus cu forța bisericii române de principele Ardealului George Rákoczi I, pe la mijlocul veacului al XVII-lea, când metropolitul Varlaam al Moldovei, luând scire în țera Românescă despre existența catechismului calvinesc și vedându-l „plin de otravă de

morte suflătescă“ — precum se exprimă însuși în precuventarea răspunsurilor sale la Catechismul calvinesc — conchেমă în contra propagandei calvine memorabilul sinod dela Iași în 1644, și spre a o combate, publică în același timp două scrieri dogmatice „Șapte taine“, Iași 1644 și Răspunsurile la Catechismul calvinesc, Iași 1645.

Dér chiar evenimentele mai apropiate din prējma anului 1559, în care s'a adus conolusul de reformare al bisericii române și al editării unui nou catechism luteran dovedesc, că în adevăr Sașii Brașoveni au trebuit să se convingă, că propaganda reformată e prematură între Români și că o violentare fațășe a bisericii române n'ar avea nici un succes. În anul 1564 se tipăresce la Brașov Titlul Evangheliilor, o carte de predică compusă într'un spirit cu vedite tendințe liberale. Nu sunt strecurate aici dogme ale doctrinei reformate, ci numai câte-va principii mai liberale ale reformățiunii, și cu tóte acestea urmarea a fost, că judele Brașovului, Hrájil Lucaci (Lucas Hirscher) înainte de a publica Evanghelia cu învățatură din 1580—1581, a trebuit să se consulte mai întâiu asupra textului predicelor cu metropolitul Serafim

din Tirgoviste, precum și cu Metropolitul Ghenadie al Ardealului, care să pare a fi conchেমat chiar un fel de sinod dogmatic din acest incident. Textul ales spre publicare a fost o traducere după un Omiliar slavonesc, nealterat de nici un ingredient protestant. E evident așadéră, că Titlul Evangheliilor din 1564, care „cérta pe vladici, episcopi, popi, călugări și pe domni“, a trebuit să producă un adănc resens în sferile ierarhiei bisericii române, care a și interzis cartea — ceea-ce reese chiar și din faptul, că nu ni-s'a conservat din această edițiune, decât un singur exemplar defectuos — rezervându-și pentru a doua edițiune o strictă cenzură a textului, ceea ce se și întâmplă în 1580. Edițiunea acesta din 1580—1581 ca aprobată și publicată sub auspiciile forurilor mai înalte bisericesci ni-s'a conservat, nu numai completă, ci chiar în mai multe exemplare, ba ce e mai mult o vedem în veacul următor din nou retipărită în Alba Iulia 1641, tot sub titlul Evangheliile cu învățatură.

(Va urma.) Nicolae Sulic.

anarchist, care a fost arestat alaltaeri, cu numele Magro, a declarat, că *acuma va veni rëndul împăratului Germaniei.*

O nouă condamnare.

Clușii, 11 Septembrie.

Eri s'a ținut înaintea curții cu jurați de aici pertractarea finală în procesul intentat djarului „Tribuna“ din Sibiu pentru articolele publicate în afacerea-Iancu. Inriminați au fost articolii: „*Spiritul marelii Avram Iancu*“ („Tribuna“ din 1899 Nr. 264 dela 12 Decembrie) și „*Resunet din Oradea-mare*“ („Tribuna“ din același an.)

Sub pretext, că girantul responsabil al fôiei, d-l Andreiu Balteș, n'a anunțat la timpul recerut de lege pe autorii articolilor, acusa în contra acestora prescrișă fiind, s'a ridicat, și tras în judecată a fost d-l Balteș. Acusa s'a ridicat, pe un dublu motiv de „*agitația*“: 1) Se d'ice în actul de acuză, că în primul articol s'ar fi ațîțat la nesupunere față de ordonanța ministrului de interne din 15 Martie 1895, dată spre oprirea colectei pentru momentul lui Iancu; 2) prin al doilea articol s'ar fi ațîțat la ură contra națiunii maghiare.

Tribunalul s'a constituit sub presidența judeului de curiă br. *Sentkereszty Zsigmond*, juđi votanți fiind *Stefani Elek* și *Jelkei Aladar*. Notar Dr. *Lazar Ernő*; reprezentant al acusei procurorul *Csiphés Karoly*. Ca talmaci a figurat érași inevitabilul *Lehmann Robert*. Curtea cu juri a fost reprezentată prin 12 persoane, toți Maghiari.

Deschidându-se pertractarea, acusatul Balteș a declarat dela început, că înainteză recurs de nulitate, fiind-că în contradicere cu legea naționalităților dela 1868, e tras la răspundere înaintea unei pertractări, care se face în limba maghiară. A protestat contra urmării pertractării în limba maghiară, dér tribunalul a refuzat să-i dea ascultare.

În urma acestui refus unguresc d-l Balteș a declarat și a rugat tribunalul să nu-l mai supere cu întrebări, căci nu va răspunde la întrebări. Cu toate acestea președintele a pus întrebările obișnuite, dér d-l Balteș n'a răspuns.

Urmă cetirea articolilor inriminați în traducere maghiară, traducere foarte defectuoasă, și constatarea, că acusatul a mai fost condamnat de 6 ori pe motiv de agitația la 3 ani și 10 luni.

Finindu-se cu acesta procedura de dovedire, procurorul *Csiphés* a formulat întrebările către jurați, apoi a pronunțat rechizitorul. Începă să descrie „*orima agitațiunii contra patriei și a națiunii maghiare*“ și-și dădă, zadarnic, totă silința de a arăta, că articolii inriminați ar falsifica istoria în paguba Maghiarilor și ar ațîța la ură contra nației maghiare. La fine cere *pedepsirea exemplară a acusatului, nerecunoscând de alt împrejurări agravante.*

D-l Balteș provocat fiind prin președinte a-se apăra, declară că *nu se apără.*

În urma acesta jurații se retrag pentru a aduce verdictul. Firesce, acesta nu pută fi decât nefavorabil. Pe baza verdictului, acusatul fu absolvat de sub acuză de agitare la nesupunere față de ordinațiune și lege, dér se susțină acuză de *ațîțare la ură* contra națiunii maghiare.

După-ce procurorul și a făcut propunerile, tribunalul s'a retras, ca să aducă sentința. Sentința e cât se poate mai aspră: *2 ani închisore de stat și 1000 cor. amendă în bani*, care decă nu se va pute încassa, acusatul va trebui să-mai sufere alte două luni închisore ordinară.

După pronunțarea sentinței osinditul a anunțat recurs contra ei.

Aflu, că d-l Balteș, drept pupază pe colac, a mai primit și citațiunea în alt proces de presă, acesta însă nu politic, ci proces de calumnia cu contele Lazar, faimosul procuror dela Alba-Iulia, care a înscultat memoria lui Avram Iancu. Acest proces se va pertracta în 25 Septembrie a. a. c.

SCIRILE DILEI.

— 30 August v.

Congregația comitatului Brașov este convocată în ședință extraordinară pe ziua de 18 Septembrie, orele 11 a. m. în casa sfatului. Obiectul ședinței va fi rescriptul prea înalt al Majestații Sale relativ la convocarea dietei pentru sesiunea 1901—1906.

Zăpadă. Înainte cu vre-o opt zile a nins cumplit pe Bucușiu, ceea-ce a contribuit, ca temperatura la noi să scadă în mod neobișnuit la începutul toamnei. Înainte cu vre-o trei zile s'a anunțat, că și munții Sucevei au fost acoperiți cu zăpadă. Ađi primim din Făgăraș dela un vechi amic al fôiei noastre scirea, că în 9 spre 10 Septembrie n. a cădut zăpadă pe munții țării Oltului și este aprôpe de 75 cm. de grosă și că prin Făgăraș e de 8 zile timp foarte rece și surprinzător de neplăcut. — Din Ungaria vine scirea, că munții Tatrei sunt asemenea acoperiți de-o pătură grosă de zăpadă. În Zips e frig tare. — O scrisore particulară sosită la Brașov din Dobrițin anunță, că alaltăeri a nins în acest oraș și coperișele caselor erau acoperite de zăpada.

Incredere rău răsplătită. De câte-va zile se vorbește în orașul nostru despre un cas neobișnuit de defraudare întemplat într-o familie de aici. Nevasta particularului om, cu stare, Francisc Hornung cu numele Frida, ducând la început o viață casnică armonioasă cu soțul ei a scint căștiga încrederea lui așa, că acesta a lăsat au totul pe mâna ei libelurile dela băncile de unde-și depunea banii economiți. De vre-o patru ani încôce, ea scôse însă dela amintitele băneși succesiv aprôpe 40,000 corône, ascunzând acesta dinaintea soțului ei. În urmă începă a face și datorii pe la giuvaergii și alte prăvălii, cari se urcă, cum se d'ice, asemenea, la câte-va mii de corône. De-odată vedând, că manoperele ei trebuiau să iasă în fine la ivelă, se făcu nevedută și fugi din Brașov. Soțul ei, descoperind defraudările făcu arătare contra ei. Ea a fugit mai întâiu la Mediaș și apoi la Budapesta. Aici a fost arestată de poliția. Se d'ice, că nu s'au aflat banii la densa.

Pentru comercianții de struguri. În cancelaria camerei de comerț și industria din Brașov se află espusă o listă compusă în ministeriul ung. de agricultură și care cuprinde speciile de struguri oferite spre vânzare de către proprietarii de vii din Ungaria. Această listă se poate consulta de către cei interesați.

Esport de vite din România. Consulatul austro-ungar din Iași, în raportul său de pe luna August spune că în anii din urmă s'a făcut un esport însemnat de vite din Moldova în Rusia (Odessa, Varșovia, Petersburg) cu prețuri bune. Comercianții ruși cumpără vite slabe, pe cari le îngrașă în Rusia și apoi le esportă în Germania și Olanda. Anul trecut s'a vëndut din părțile de nord ale Moldovei 25,000 de vite, ér anul acesta numai în luna August s'au esportat din județul Huși 4000 de boi în Basarabia. Prețurile s'au urcat câte cu 30—40 Lei de vită.

O fată vëndută. O scire foarte romantică sosese din Sân-Miclăușul-Mare. Fata de 19 ani a unui Țigan musicant din apropierea orașului cu numele Petru Stoicov, mergea Miercuri dimineața în oraș, spre a cerceta o școlă de cusătorie. Pe drum fata întâlnește pe Sima Iancov, care încă mergea cu trăsura spre oraș, avên lângă sine pe un cunoscut al său. Ei invitară și pe fată în trăsura, ér ea fără multă șovăire a primit invitarea. Abia merseră câte-va minute, când de-odată Iancov cârnesce dela drumul de țără. Fata spăriată voia să sară din trăsura, dér cei doi bărbați îi legară mâinile și au dus-o la Comloșul-mare, unde au vëndut-o unui bogat țeran român cu numele Sima Somborin. Două zile a stat fata în casa bătrânului Somborin și abia gendarmeria a eliberat-o de-acolo. În această afacere s'a pornit cercetarea.

Părintele I. Budișan din Pria (Sălăgiu) ne trimite un răspuns mai lung la interpelarea, ce i-s'a adresat în n-rul 179 al „G. Tr.“ din partea „Mai multor alegători români... Din cauza lipsei de spațiu nu putem să dăm răspunsul d-lui Budișan, de cât în extras. D-l Budișan răspunde 1) că e adevărat, că la invitarea d-lui Lengyel Istvan, director de bancă în Crasna, a participat la cină în casa acestuia în séra zilei de 20 August, însă „nu în onôrea nu soiu cui“ și nu numai d-sa, oi și alți doi preoți români. 2) D-l Budișan declară, că acolo afară de sine nu a reprezentat pe nimeni. Relevază mai departe d-l Budișan, că de 8 ani de când e preot a avut ocaziune a-se manifesta în destule rënduri, ca să-i cunoască cineva convingerea politică. În acest timp d-sa n'a primit niciodată ajutor de stat, a participat cu inimă românească la procesul memorandumului, din care cauză a fost espus la multe persecuțiuni și amenințat chiar cu arestare. D-l Budișan susține, că d-sa și astăzi tot acela este care a fost și mai înainte. 3) Participarea sa la discursul-program al lui Kossuth și la banchet, d-l Budișan o motivésă prin aceea, că într-o convorbire cu 3 preoți și cu un medic român, discutându-se despre adunarea din Zelau și Crasna, unul dintre acei preoți, ale căru principii naționale românești nimeni nu le pôte trage la îndoială — l'a îndemnat pe d-l Budișan să se ducă numai decât, cu scop de a raporta diarelor românești, „căci noi niciodată nu cunoșcem esact și imediat armele și procedeul contrariilor noastre“. Despre acesta a și raportat apoi d-l Budișan la „Gazeta Transilvaniei“ (Adevărat așa este, raportul s'a publicat în resumat în nr. 178 al Gazetei. La observația d-lui B. însă, că „la adunare au luat parte puținii Români și aceia numai din curiozitate“ — am adăugat, că n'ar fi trebuit să ia parte nici din curiozitate. Despre banchet însă d-l Budișan n'a raportat nimic și interpelarea celor „Mai mulți alegători români“ se referă tocmai la acesta. — R.)

Jubileul Mechitaristilor. Călugării armeni din Viena, numiți Mechitaristi, și-au serbat în ziua de 8 Sept. jubileul de 200 ani al întemeierii ordinului lor călugăresc. Cu ocaziunea acesta vienesii au făcut adevărate ovațiuni popularilor călugări. La procesiunea ce s'a făcut în numita și au participat peste 150.000 de ómeni. Mechitaristii s'au stabilit în Viena la 1810. În tipografia lor s'au tipărit mai multe cărți românești, între cari, „*Tentamen Criticum*“ al lui Aug. Treboniu Laurian și „*Sionul*“ lui Dr. Silași.

Fabrică de bastóne la Turnu-Severin. Vice-consulul austro-ungar din Turnu-Severin raportează, că un consorțiu belgian are de gând să înființeze acolo o fabrică de bastóne. Acest consorțiu a cerut dela guvernul român să-i cedeze 600.000 de circși, miiă câte cu 10 lei.

Cercul Enders. Fiă-care representația are program variat. D-șorele Panaitescu s'au produs în ultima séra pe trapezul dublu cu figură de tot nouă și foarte îndrăznețe. Esecutarea a fost la înălțimea reputațiunii acestor drăgălașe artiste bucareșene. Mult au fost aplaudați The Gisellas, clowni musicali, cu producțiunile lor esentrice. Mr. Gustav, călăreț jokey, a pus în umire publicul cu dibăcia sa, ér clownul Guido este un izvor nesecat de producțiunii comice. Atracția principală o formeză însă renumiții bicicliști americani Miss și Mister Dassion, ale căror figură pe bicicleta jósă și înaltă și pe o singură rotă sunt în adevăr lucruri ne mai vedute în Brașov. Miss și Mister Dassion vor debuta încă cinci zile în orașul nostru.

Cunună. D-șora Mandia Mândai își va celebra cununia religioasă cu d-l Ioan Iancu Aldea Duminecă în 2(16) Septembrie a. c. la óra 1 p. m. în biserica Sf. Adormiri din Satulung. Nun va fi d-l Radu G. Aldea.

În prăvălia G. I. Erenie, strada Hirschler, lângă Mutzig, au sosit: cel mai bun cașcaval de munte cu prețul cel mai

eftin en gros și en detail; d'înco sosese transport de struguri, pepeni verđi, galbeni, Tuerchestan, Cantalupi, și în general tot felul de articuli de delicatete.

Necrolog. În ziua de 6 Septembrie a repausat în Órța de sus (Sălăgiu), Alexandru Costea de Ciolt, protopopul tractului Órței, în etate de 63 ani. Ți jălesce veduva sa Ana n. Achim, verișóra Iuliana Pop de Șomcuta, nepoții Augustin Paul, Alexandru Paul și A. Boitor; Andrei Cosma, Dr. V. Marcu, dómna Niivan, preotul Marcu și alți consăngeni. — Fiă-i țărâna ușoră și amintirea binecuvântată!

SCIRI ULTIME.

Budapeșta. 11 Septembrie. Fôia oficială de ađi publică autograful pré înalt prin care *noua dietă e convocată pe ziua de 24 Octombrie* și dispune, ca alegerile generale dietale să se facă în timpul prescriș de lege. — În același număr se publică ordonanța ministrului de interne, care pe baza autografului prea înalt fixeză *terminul alegerilor pe zilele dela 2 până la 12 Octombrie*. Ordonanța e subscrisă de ministru-președinte Coloman Szell, ca ministru de interne, e foarte lungă și conține dispozițiuni numărôse, între cari și aceea, ca comisiunile electorale să păstreze la alegeri cea mai strictă legalitate.

Hela, 11 Septembrie. Escadra germană așteptă în totă splendorăa sosirea Țarului. 24 vase de răboi, împărțite în două șiruri, ancoréză în port. Yachtul Țarului va sosi la 2 ore d. a.

Paris, 11 Septembrie. Foile declară unanim, că părechea imperială rusescă va visita și Parisul în 20 Septembrie. Visita se întemplă la espresa dorința a Țarului.

Constantinopol, 11 Septembrie. Beiu Malik, șei albanes, a atacat lângă Koritza pe 7 bei turci și i-a măcelărit. A proclamat apoi independența Albaniei. Guvernatorul din Ianina a plecat c'o trupă numărôsă în contra lui Malik.

Bruxella, 11 Septembrie. Toți comandantii buri au răspuns la convocarea lui Kitchener de-a depune armele până 'n 15 Septembrie. Dewett n'a învrednicit pe Kitchener c'un răspuns. Până acum nici un luptător bur nu s'a predat.

Danzig, 12 Sept. Astăzi s'a întâlnit împăratul Wilhelm cu Țarul pe yachtul „Hohenzollern“.

Buffalo, 12 Septemb. Starea lui Mac Kinley s'a ameliorat considerabil.

Literatură.

„*Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popórelor vechi și moderne*“ de Ioan Popea, profesor. Cetitorul află în această carte (de aprôpe 400 pag.) o comoră nespuse de prețioasă de învățături, de mângăieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul cor. 2,50 (cu posta cor. 2,70). Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

Dr. Sterie N. Ciurcu

X. Pelikangasse. — Nr. 10. Viena.

Consultațiuni

cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Nr. 11786 — 1901.

Brassó vármegye alispánjától.

HIRDET MÉNY.

Brassó vármegye igazoló választmányának f. évi Szeptember hó 11-én tartott ülésében hozott határozata alapján ezennel köztudomásra hozom, hogy a Brassói m. kir. adóhivatalnak a legtöbb adófizetőről szóló kimutatása, valamint az annak alapján az igazoló választmány által az 1902 ik évre összeállított Brassó vármegye legtöbb adófizetők névjegyzéki kimutatása a vármegye főjegyzőjénél a rendes hivatalos órák alatt **folyó évi Szeptember hó 20-ig betekinthető** és hogy az igazoló választmány a névjegyzék megállapítása céljából ülését folyó évi Szeptember 21-én d. e. 10 órakor fogja megtartani.

Mindazok tehát, kik a névjegyzéki kimutatás ellen felszólamlással élni kívánnak, avagy az 1886. évi XXI. t. cz. 26. §-ában megirt kedvezményt igénybe venni óhajtják, vonatkozó megjegyzéseiket megtehetik illetve beadhatják, vagy a vármegye főjegyzőjénél folyó évi Szeptember hó 20-ig a rendes hivatalos órák alatt vagy pedig az igazoló választmányának a névjegyzék megállapítása céljából f. évi Szeptember 21-én d. e. 10 órakor megtartandó ülésében.

Az igazoló választmány által a brassói m. kir. adóhivatal kimutatása alapján összeállított a legtöbb adófizetők névjegyzéke a következő:

Név, foglalkozása, lakhelye,	Adóösszege		Jegyzet.	Név, foglalkozása, lakhelye,	Adóösszege		Jegyzet.
	kor.	fl.			kor.	fl.	
1 Czell Károly, gyáros Brassó	1916	48	okl. gyógyszerész	58 Vogt Reinhold, gyáros	1398	70	
2 Dr. Czell Vilmos " "	1414	64	jogtudor	59 Scherg György, mészáros	1375	04	ker. és ip. kam.
3 Czell Frigyes " "	8327	42		60 Roll Otto, ügynök	1364	60	
4 Neustädter Károly, gyáros Brassó	5784	92	ker. ip. kam. tag	61 Muresianu Aurel Dr. lapszerk. Brassó	1352	72	jogtudor
5 Fleischer Mihály, " "	5367	14	" "	62 Schmiedt Albert, magánzó Brassó	1342	90	
6 Hesshaimer Ad. kereskedő " "	5117	30	" "	63 Duschoiu János, kereskedő	1339	10	ker. és ip. kam.
7 Dr. Bogdan Andor, ny. aljbíró Brassó	4592	80	jogtudor	64 Iuk Antal, földbirtokos	1311	53	
8 Adler Jakab, bankár Brassó	4121	12		65 Fábrius Károly, kereskedő	1298	90	ker. és ip. kam.
9 Adler Lipót, " "	4121	12		66 Schwarz Frigyes Dr. orvos	1286	40	orvostudor
10 Schiel János, gyáros " "	3565	22	ker. és ip. k. tag	67 Philippi Frigyes Dr. ügyvéd	1282	72	jog "
11 Arohson Henrik, szállító Brassó	3152	00	" "	68 Stiehler Ferencz, nyug. ellenőr	1270	26	okl. erdész
12 Joanides Constantin, gyáros Brassó	3094	39		69 Schmidts Vilmos, ügyvéd	1264	30	ügyvéd
13 Mayer Emanuel, kereskedő " "	3084	52	ker. és ip. kam.	70 Kassik Antal, sökereskedő	1244	40	
14 Drexler Sándor, háztulajd. " "	2943	56		71 Witting Ferencz, mészáros	1138	72	
15 Dr. Flechtenmacher Károly, orv. Brassó	2892	22	orvostudor	72 Reményik István, háztulajd.	1215	94	
16 Scherg Vilmos, gyáros Brassó	2873	54	ker. és ip. kam.	73 Schwarz András, " "	1167	41	
17 Copony Márton, gyáros " "	2721	56	" "	74 Teutsch Vilmos, bádógus	1159	40	ker. és ip. kam.
18 Hiemesch Henrik " "	2683	57		75 Girisch Mihály, bérlő Földvár	1095	29	
19 Preutner József, kereskedő Brassó	2475	70	ker. és ip. kam.	76 Stenner Pál, háztulajdonos Brassó	1089	31	
20 Dr. Fábrius Ágost, orvos " "	2446	50	orvostudor	77 Schlandt Gottlieb, bőrgyáros	1081	27	
21 Mayer József ügyvéd " "	2421	36	ügyvéd	78 Copony Traugoth, háztulajd.	1078	—	ker. és ip. kam.
22 Verzar István, magánzó " "	2407	90	ker. és ip. kam.	79 Herter János, gyáros	1075	88	" "
23 Porr Emil, gyáros " "	2377	38	" "	80 Vajna Gábor Dr., ügyvéd	1066	34	ügyvéd
24 Papp György, háztulajd. " "	2293	56		81 Lamberger Károly, keresked.	1057	55	
25 Hemung Ferencz, háztulaj. " "	2225	89		82 Hornung Károly, gyógyszerész	1041	92	okl. gyógyszer.
26 Miesz Lajos, kereskedő " "	2200	04	ker. és ip. kam.	83 Gyertyánffy Emil, magánzó	1031	—	ker. és ip. kam.
27 Kenyeres Károly, likörgyáros " "	2169	20		84 Tartler Alfréd, kereskedő	1024	46	
28 Fogarascher János, bérlő " "	2155	46		85 Mátyás József, term. kereskedő	1023	10	
29 Adler Lipót, háztulajdonos " "	2104	01		86 Kugler Ede, gyógyszerész	1005	—	okl. gyógyszer.
30 Jeremias György, vállalkozó " "	2020	51					
31 Puskáriu József, ügyvéd " "	1999	32	ügyvéd				
32 Horn Mór, fakereskedő " "	1914	50					
33 Eitel Gusztáv, gyáros " "	1809	28	ker. és ip. kam.				
34 Bernhardt Rudolf, gyáros " "	1791	05					
35 Adler Rudolf, háztulajd. " "	1788	05					
36 Korodi Mihály, " "	1782	20	ker. és ip. kam.				
37 Roth Viktor, gyógyszerész " "	1755	50	okl. gyógyszer.				
38 Eremias Miklos, kereskedő " "	1737	30					
39 Zeidner Henrik, " "	1721	62					
40 Römer Gyula, tanár " "	1711	86	tanár				
41 Dr. Herfurth Ferencz, esper. Keresztényfal.	1671	38	lelkész				
42 Tartler Márton, háztulajd. Brassó	1662	93					
43 Teutsch Mihály, szücs " "	1582	38	ker. és ip. kam.				
44 Demián Simeon, ügyvéd " "	1579	16	ügyvéd				
45 Gmeiner Gyula, háztulajd. " "	1578	20					
46 Malcher Mór, kávé " "	1554	30					
47 Kertsch Keresztély, mérnök " "	1503	80	mérnök				
48 Id. Binder Frigyes, kereskedő " "	1501	94	ker. és ip. kam.				
49 Reich Ágost, ügyvéd " "	1495	22	ügyvéd				
50 Safrano Emanuel, háztulajd. " "	1482	36					
51 Schnell Károly, kir. közjegyző " "	1477	36	kir. közjegyző				
52 Jekelius Frigyes Dr. orvos " "	1458	24	orvostudor				
53 Tichy Ferencz, sörgyáros Földvár	1452	88	ker. és ip. kam.				
54 Béli Tivadar, bérlő Bodola	1452	68					
55 Maurer Viktor, háztulajdon. Brassó	1422	07					
56 Lassel Jenő Dr. tanár " "	1417	16	tanár				
57 Nemes Péter, kir. közjegyző " "	1410	—	k. közjegyző				

Brassó, 1901 évi szeptember hó 11-én.

Dr. Jekel Frigyes,
alispán.

Cursul la bursa din Viena.	
Din 10 Septembrie n. 1901.	
Renta ung. de aur 4%	118.75
Renta de corone ung. 4%	92.60
Imp. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Imp. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.25
Bonuri rurale ungare 4%	92.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Imp. ung. cu premii	187.25
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	146.75
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hartie austr.	98.35
Renta de aur austr.	118.95
Losuri din 1860.	140.25
Actii de-ale Banței austro-ungarã	16.50
Actii de-ale Banței ung. de credit.	629. —
Actii de-ale Banței austr. de credit.	624.50
Napoleonori.	19.02
Mãrci imperiale germane	117.07 1/2
London vista	239.20
Paris vista	94.97 1/2
Rente de corone austr. 4%	95.50
Note italiene	91.20

Cursul pieței Braşov.	
Din 11 Septembrie n. 1901.	
Bancnota rom. Cump.	18.92 Vënd. 18.96
Argint român. Cump.	18.70 Vënd. 18.64
Napoleon'ori. Cump.	19. — Vënd. 19.04
Galbeni Cump.	11.30 Vënd. 11.40
Ruble Rusesci Cump.	127. — Vënd. —
Mãrci germane Cump.	58.50 Vënd. —
Lire turcesci Cump.	10.70 Vënd. —
Soris. fonc. Albina 5%	100. — Vënd. 101. —

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisor
administratiunii. In cazul pu-
blicării unui anunciu mai mult
de odată se face scădemânt,
care crește cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.
Administ. „Gazetei Trans.“